

Technická směrnice č. 07 - 2012

kteřou se stanovují požadavky a environmentální kritéria pro propůjčení ekoznačky

Univerzální čisticí prostředky a čisticí prostředky pro hygienická zařízení

Cílem stanovení požadavků a environmentálních kritérií pro udělení ekoznačky je zejména podporovat výrobky, které mají menší dopad na životní prostředí díky omezování množství škodlivých složek, snižování množství používaných čisticích prostředků a snižování obalových odpadů. Kritéria mají dále za cíl snižovat rizika pro životní prostředí a pro lidské zdraví spojená s používáním nebezpečných látek či těmto rizikům předcházet, snižovat obalový odpad na minimum, poskytovat informace, které spotřebitelům umožní používat výrobky účinně a způsobem, kterým se omezí dopad na životní prostředí.

Technická směrnice MŽP č. 07-2012 „Univerzální čisticí prostředky a čisticí prostředky pro hygienická zařízení“ a požadavky stanovené pro hodnocení čisticích prostředků, jsou harmonizovány s odpovídajícími předpisy pro udělování ekoznačky EU. Konkrétně s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 o ekoznačce EU a Rozhodnutím č. 2011/383/EU, které stanovuje ekologická kritéria pro udělování ekoznačky EU univerzálním čisticím prostředkům a čisticím prostředkům pro hygienická zařízení.

Kritéria jsou stanovena na úrovních, které podporují udělení ekoznačky výrobkům s nízkým dopadem na životní prostředí. Posilují tak u spotřebitelů uvědomělý vztah k životnímu prostředí.

1 Definice pojmů

Pro účely této technické směrnice, v souladu s čl. 2 Rozhodnutí komise 2011/383/EU, které stanovuje kritéria pro udělování ekoznačky EU univerzálním čisticím prostředkům a čisticím prostředkům pro hygienická zařízení, se rozumí:

- 1.1 látkou se rozumí chemický prvek a jeho sloučeniny v přírodním stavu nebo získané výrobním procesem, včetně všech přídatných látek nezbytných k uchování stability výrobků, a veškeré nečistoty vznikající v daném procesu, avšak s výjimkou všech rozpouštědel, která lze oddělit bez ovlivnění stability látky nebo změny jejího složení.
- 1.2 výrobkem (nebo směsí) se rozumí směs nebo roztok dvou a více látek, které spolu nereagují.

2 Vymezení kategorie

Skupina výrobků „univerzální čisticí prostředky a čisticí prostředky pro hygienická zařízení“ zahrnuje:

- univerzální čisticí prostředky,

- čisticí prostředky na okna,
 - čisticí prostředky pro hygienická zařízení:
- a) univerzální čisticí prostředky zahrnují čisticí prostředky, které jsou určeny pro běžné čištění podlah, zdí, stropů, oken a dalších pevných povrchů a které se před použitím ředí vodou nebo se používají neředěné. Univerzálními čisticími prostředky se rozumí prostředky určené k použití uvnitř budov, jež se využívají k bydlení nebo pro obchodní a průmyslové účely;
 - b) čisticí prostředky na okna zahrnují speciální čisticí prostředky k pravidelnému umývání oken, které se používají neředěné;
 - c) čisticí prostředky pro hygienická zařízení zahrnují čisticí prostředky, které jsou určeny pro běžné odstraňování, včetně drhnutí, znečištění a/nebo usazenin na hygienických zařízeních, jako jsou prádelny, záchody, koupelny, sprchy a kuchyně. Tato podskupina tedy zahrnuje čisticí prostředky na koupelny a kuchyňské čisticí prostředky.

Tyto skupiny produktů zahrnují výrobky určené k soukromému i profesionálnímu použití. Prostředky musí být směsí chemických látek a nesmí obsahovat mikroorganismy úmyslně přidané výrobcem.

3 Základní požadavky

3.1 Čisticí prostředky přihlašované k udělení ekoznačky musí splňovat požadavky platných technických, bezpečnostních, zdravotních, hygienických a jiných předpisů, včetně předpisů týkajících se ochrany životního prostředí a předpisů vztahujících se na výrobek a jeho výrobu a jeho způsobilost k použití, zejména:

- zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon),
- nařízení EP a Rady (ES) č. 648/2004 o detergentech,
- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

3.2 Čisticí prostředek označený ekoznačkou Ekologicky šetrný výrobek musí mít užité vlastnosti srovnatelné nebo lepší než obdobné výrobky této kategorie.

4 Specifické požadavky a environmentální kritéria

Specifické požadavky a environmentální kritéria jsou uvedeny v příloze Technické směrnice č. 07-2012. Zde jsou rovněž uvedeny zvláštní požadavky na posuzování a ověřování a prokázání jejich splnění.

5 Organizační záležitosti

Organizační záležitosti k podání přihlášky k výběrovému řízení pro propůjčení ekoznačky, ochranné známky „Ekologicky šetrný výrobek“, zajišťuje CENIA, česká informační agentura životního prostředí, pracoviště Agentura pro ekologicky šetrné výrobky, Litevská 8/1174, 100 05 Praha 10.

6 Platnost

Tato technická směrnice nabývá účinnosti dnem podpisu a má platnost do 28. 6. 2015.

V Praze dne 13.2.2012

Tomáš Chalupa
ministr životního prostředí

PŘÍLOHA

Technické směrnice č. 07-2012

ENVIRONMENTÁLNÍ KRITÉRIA

Environmentální kritéria jsou stanovena pro každý z následujících aspektů:

1. Toxicita pro vodní organismy
2. Biologická rozložitelnost povrchově aktivních látek
3. Vyloučené nebo omezené látky a směsi
4. Vonné látky
5. Těkavé organické sloučeniny
6. Fosfor
7. Požadavky na balení
8. Vhodnost k použití
9. Návod k použití
10. Informace uvedené v souvislosti s ekoznačkou Ekologicky šetrný výrobek
11. Odborné vzdělávání

1 Posuzování a ověřování

a) Požadavky

Pro každé kritérium jsou určeny zvláštní požadavky na posuzování a ověřování jeho splnění.

Pokud má žadatel předložit prohlášení, dokumentaci, analýzy, výsledky zkoušek nebo jiný důkaz, aby dokázal splnění kritérii, rozumí se, že tyto doklady mohou pocházet od žadatele a/nebo jeho dodavatele (dodavatelů) a případně od jejich dodavatele (dodavatelů) atd.

Zkoušky by měly provádět pokud možno laboratoře, které splňují obecné požadavky normy ČSN EN ISO 17025 Posuzování shody - Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří, nebo normy jí rovnocenné.

V případě potřeby mohou být použity jiné zkušební metody než metody určené pro každé kritérium, pokud je příslušný subjekt posuzující žádost o udělení ekoznačky, Agentura pro ekologicky šetrné výrobky a služby (dále jen Agentura), uzná za rovnocenné.

V dodatku I se odkazuje na databázi složek pracích a čisticích prostředků (seznam DID), která obsahuje řadu nejrozšířenějších složek, které jsou součástí složení pracích a čisticích prostředků. Použije se k odvození údajů pro výpočet kritického objemu zředění (CDV) a k posouzení biologické rozložitelnosti složek. V případě látek, které nejsou uvedeny v seznamu DID, existují pokyny pro výpočet nebo extrapolaci příslušných dat. Aktuální verze seznamu DID je k dispozici na webových stránkách ekoznačky EU.

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/did_list_en.htm

Agentura může případně vyžadovat podpůrnou dokumentaci a může provést nezávislá ověřování.

b) Prahové hodnoty měření

Všechny složky produktu, včetně přídatných látek (tj. konzervantů nebo stabilizátorů) ve složkách, jejichž koncentrace přesáhne 0,01 % hmotnosti konečného složení produktu, musí splňovat environmentální kritéria, s výjimkou kritéria 1, které musí být splněno pro všechny úmyslně přidané látky bez ohledu na jejich hmotnost. Kritéria musí splňovat také nečistoty z produkce složek, jejichž koncentrace přesáhne 0,01 % hmotnosti konečného složení.

c) Referenční dávka

Referenční dávka pro výpočty, jež se používají k prokázání souladu s kritérii ekoznačky, a pro zkoušku čistící schopnosti je u univerzálních čisticích prostředků, které se před použitím ředí vodou, dávka prostředku udaná v gramech, kterou výrobce doporučil k přípravě jednoho litru vody určené k mytí pro čištění běžně zašpiněných ploch.

Kritérium 1 – Toxicita pro vodní organismy

Kritický objem zředění toxicity ($CDV_{\text{chronický}}$) se vypočítá pro každou složku (i) podle této rovnice:

$$CDV_{\text{chronický}} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{\text{hmotnost}_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{\text{chronický}(i)}} \times 1000$$

kde:

hmotnost (i) = hmotnost látky (v gramech) obsažená v dávce, kterou výrobce doporučil k přípravě 1 litru vody určené k mytí (u univerzálních čisticích prostředků, které se před použitím ředí vodou nebo na 100 gramů výrobku u univerzálních čisticích prostředků, čisticích prostředků na okna a čisticích prostředků pro hygienická zařízení, které se používají neředěné).

$DF_{(i)}$ = degradační faktor (faktor rozkladu)

$TF_{\text{chronický}(i)}$ = toxický faktor látky (faktor chronické toxicity látky uvedený v seznamu DID).

Hodnoty parametrů DF a $TF_{\text{chronický}(i)}$ jsou uvedeny v části A seznamu databáze složek čisticích prostředků (část A seznamu DID) (dodatek I). Pokud není daná látka uvedena v části A seznamu DID, určí žadatel o ekoznačku hodnoty postupem popsaným v části B seznamu DID (dodatek 1). Hodnoty $CDV_{\text{chronický}}$ pro jednotlivé látky se sčítají a součet udává hodnotu $CDV_{\text{chronický}}$ výrobku.

U univerzálních čisticích prostředků, které se před použitím ředí vodou, se $CDV_{\text{chronický}}$ vypočítá na základě dávky výrobku udané v gramech, kterou výrobce doporučil k přípravě jednoho litru vody určené k mytí pro čištění běžně zašpiněných ploch. Hodnota $CDV_{\text{chronický}}$ dávky doporučené na 1 litr vody určené k mytí nesmí překročit 18 000 litrů.

U univerzálních čisticích prostředků používaných bez ředění, nesmí hodnota $CDV_{\text{chronický}}$ pro 100 gramů výrobku překročit 52 000 litrů.

U čisticích prostředků na okna nesmí hodnota $CDV_{\text{chronický}}$ pro 100 g výrobku překročit 4 800 litrů.

U čisticích prostředků pro hygienická zařízení nesmí hodnota $CDV_{\text{chronický}}$ pro 100 g výrobku překročit 80 000 litrů.

Posuzování a ověřování: Agentuře se předloží přesné složení výrobku spolu s podrobnými výpočty $CDV_{\text{chronický}}$, které dokládají shodu s tímto kritériem. Tabulka pro výpočet hodnoty CDV je k dispozici na webových stránkách ekoznačky EU.

Kritérium 2 – Biologická rozložitelnost povrchově aktivních látek

a) Snadná aerobní biologická rozložitelnost

Každá povrchově aktivní látka použitá ve výrobku musí být snadno biologicky rozložitelná.

Posuzování a ověřování: Agentuře se předloží přesné složení výrobku a popis funkce každé látky. Část A seznamu DID (dodatek I) udává, zda je daná povrchově aktivní látka aerobně biologicky rozložitelná, či nikoli (povrchově aktivní látky, které jsou ve sloupci aerobní biologické rozložitelnosti označeny písmenem „R“, jsou snadno biologicky rozložitelné). U povrchově aktivních látek, které nejsou uvedeny v části A seznamu DID, se předloží příslušné informace z literatury nebo jiných zdrojů, nebo výsledky zkoušek, které prokazují, že se jedná o látky aerobně biologicky rozložitelné. Zkoušky snadné biologické rozložitelnosti se provádějí jako zkoušky uvedené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 648/2004 ze dne 31. března 2004 o čisticích prostředcích. Povrchově aktivní látky se považují za snadno biologicky rozložitelné, pokud úroveň biologické rozložitelnosti (mineralizace) měřená podle jedné z pěti níže uvedených zkoušek je nejméně 60 % za 28 dní: CO₂ headspace test (OECD 310), uvolňování oxidu uhličitého (CO₂) – modifikovaná Sturmova zkouška (OECD 301B; nařízení Rady (ES) č. 440/2008, metoda C.4-C), zkouška v uzavřených lahvičkách (OECD 301D; nařízení (ES) č. 440/2008,

metoda C.4-E), manometrická respirometrie (OECD 301F; nařízení (ES) č. 440/2008, metoda C.4-D) nebo zkouška MITI (I) (OECD 301C; nařízení (ES) č. 440/2008, metoda C.4-F), anebo jim rovnocenné zkoušky ISO. V závislosti na fyzikálních vlastnostech povrchově aktivní látky by mohla být pro potvrzení snadné biologické rozložitelnosti použita jedna z následujících zkoušek, pokud je stupeň biologické rozložitelnosti alespoň 70 % za 28 dní: zkouška na úbytek DOC (Dissolved Organic Carbon – rozpuštěný organický uhlík) (OECD 301 A; nařízení (ES) č. 440/2008, metoda C.4-A) nebo modifikovaná screeningová zkouška OECD na stanovení rozpuštěného organického uhlíku (OECD 301E; nařízení (ES) č. 440/2008, metoda C.4-B), anebo jim rovnocenné zkoušky ISO. Použitelnost zkušebních metod založených na měření rozpuštěného organického uhlíku musí být patřičně odůvodněna vzhledem k tomu, že tyto metody by mohly poskytnout výsledky o odstranění, a nikoli o biologické rozložitelnosti. Při zkouškách na aerobní snadnou biologickou rozložitelnost se nepoužije předběžná úprava. Rovněž se nepoužije zásada desetidenního období rozkladu.

b) Anaerobní biologická rozložitelnost

Povrchově aktivní látky, které nejsou biologicky rozložitelné za anaerobních podmínek, mohou být ve výrobku použity v níže určených limitech, pokud nejsou klasifikovány větou označující specifickou rizikovost H400/R50 (Vysoce toxický pro vodní organismy).

U univerzálních čisticích prostředků, které se před použitím ředí vodou, nesmí celková hmotnost povrchově aktivních látek, jež nejsou biologicky rozložitelné za anaerobních podmínek, přesahovat 0,40 g z dávky doporučené na jeden litr vody určené k mytí.

U univerzálních čisticích prostředků používaných bez ředění nesmí celková hmotnost povrchově aktivních látek, jež nejsou biologicky rozložitelné za anaerobních podmínek, přesáhnout 4,0 g na 100 g výrobku.

U čisticích prostředků pro hygienická zařízení nesmí celková hmotnost povrchově aktivních látek, jež nejsou biologicky rozložitelné za anaerobních podmínek, přesahovat 2,0 g na 100 g výrobku.

U čisticích prostředků na okna nesmí celková hmotnost povrchově aktivních látek, jež nejsou biologicky rozložitelné za anaerobních podmínek, přesahovat 2,0 g na 100 g výrobku.

Posuzování a ověřování: Příslušnému subjektu se předloží přesné složení výrobku a popis funkce každé látky. Část A seznamu DID (dodatek I) udává, zda je daná povrchově aktivní látka anaerobně biologicky rozložitelná, či nikoli (povrchově aktivní látky, které jsou ve sloupci anaerobní biologické rozložitelnosti označeny písmenem „Y“, jsou biologicky rozložitelné v anaerobních podmínkách). U povrchově aktivních látek, které nejsou uvedeny v části A seznamu DID, se předloží příslušné informace z literatury nebo jiných zdrojů, nebo odpovídající výsledky zkoušek, které prokazují, že se jedná o látky anaerobně biologicky rozložitelné. Referenční zkoušky anaerobní rozložitelnosti jsou OECD 311, ČSN EN ISO 11734 Jakost vod - Hodnocení úplné anaerobní biologické rozložitelnosti organických látek kalem z anaerobní stabilizace - Metoda stanovení produkce bioplynu, ECETOC č. 28 (červen 1988) nebo rovnocenná zkušební metoda, přičemž mezní rozložitelnost v anaerobních podmínkách musí být alespoň 60 %. Za účelem doložení, že v anaerobních podmínkách bylo dosaženo 60 % mezní rozložitelnosti, mohou být také použity zkušební metody uměle vytvářející podmínky ve vhodném anaerobním prostředí.

Kritérium 3 – Vyloučené nebo omezené látky a směsi

Požadavky uvedené níže pod písmeny a), b) a c) se vztahují na všechny látky, včetně biocidů, barvicích činidel a vonných látek, jejichž hmotnost přesahuje 0,01 % v konečném výrobku. To platí rovněž pro všechny látky jakékoli směsi použité v jeho složení v množství větším než 0,01 % hmotnosti konečného výrobku. Pro nanoformy úmyslně přidané do výrobku musí být prokázán soulad s kritériem 3 písm. c), ať jsou v jakékoli koncentraci.

a) *Výslovně vyloučené složky*

Výrobek nesmí obsahovat následující látky ani jako součást složení, ani jako součást jakékoli směsi obsažené v tomto složení:

- alkyl fenolethoxyláty (APEO) a jejich deriváty,
- EDTA (ethyldiamintetraoctová kyselina) a její soli,
- 5-brom-5-nitro-1,3-dioxan,
- 2-brom-2-nitropropan-1,3-diol,
- diazolinidylurea,
- formaldehyd,
- hydroxymetyl glycinát sodný,
- nitromošusy a polycyklické mošusy, k nimž například patří:
- xylenové pižmo: 5-terc-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylen,
- musk ambrette: 4-terc-butyl-3-methoxy-2,6-dinitrotoluen,
- moskene: 1,1,3,3,5-pentamethyl-4,6-dinitroindan,
- mošus tibetin: 1-terc-butyl-3,4,5-trimethyl-2,6-dinitrobenzen,
- mošus keton: 4'-terc-butyl-2',6'-dimethyl-3',5'-dinitroacetafenon,
- HHCB (1,3,4,6,7,8-hexahydro-4,6,6,7,8,8-hexametylcyklopenta(g)-2-benzopyran),
- AHTN (6-acetyl-1,1,2,4,4,7-hexametyltetralin).

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží prohlášení doprovázené podle potřeby prohlášeními od výrobců látek potvrzující, že uvedené látky nejsou ve výrobku obsaženy.

b) Kvartérní amonné soli

Nesmí být použity kvartérní amonné soli, které nejsou snadno biologicky rozložitelné, ani jako součást složení nebo jako součást některé směsi zahrnuté ve složení.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží dokumentaci, která dokazuje biologickou rozložitelnost použité kvartérní amonné soli.

c) Nebezpečné látky a směsi

Podle čl. 6 odst. 6 nařízení (ES) č. 66/2010 nesmí výrobek ani žádná jeho část obsahovat látky (v jakékoli formě, včetně nanoforem), které splňují kritéria pro klasifikaci pomocí jedné nebo více standardních vět o nebezpečnosti nebo vět označujících specifickou rizikovost uvedených níže podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 nebo směrnice Rady 67/548/EHS, a rovněž nesmí obsahovat látky uvedené v článku 57 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006. Níže uvedené věty označující specifickou rizikovost se obecně vztahují na látky. Avšak u směsí enzymů a vonných látek, pro něž nelze informace o látkách získat, se použijí klasifikační pravidla pro směsi.

Seznam standardních vět o nebezpečnosti:

Standardní věty o nebezpečnosti dle GHS ⁽¹⁾	R-věta EU ⁽²⁾
H300 Při požití může způsobit smrt	R28
H301 Toxický při požití	R25
H304 Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt	R65
H310 Při styku s kůží může způsobit smrt	R27
H311 Toxický při styku s kůží	R24
H330 Při vdechování může způsobit smrt	R23/26
H331 Toxický při vdechování	R23
H340 Může vyvolat genetické poškození	R46
H341 Podezření na vyvolání genetického poškození	R68
H350 Může vyvolat rakovinu	R45
H350i Může vyvolat rakovinu při vdechování	R49
H351 Podezření na vyvolání rakoviny	R40
H360F Může poškodit reprodukční schopnost	R60
H360D Může poškodit plod v těle matky	R61
H360FD Může poškodit reprodukční schopnost. Může poškodit plod v těle matky	R60/61/60-61

H360Fd Může poškodit reprodukční schopnost. Podezření na poškození plodu v těle matky	R60/63
H360Df Může poškodit plod v těle matky. Podezření na poškození reprodukční schopnosti	R61/62
H361f Podezření na poškození reprodukční schopnosti	R62
H361d Podezření na poškození plodu v těle matky	R63
H361fd Podezření na poškození reprodukční schopnosti. Podezření na poškození plodu v těle matky	R62-63
H362 Může poškodit kojence prostřednictvím mateřského mléka	R64
H370 Způsobuje poškození orgánů	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Může způsobit poškození orgánů	R68/20/21/22
H372 Způsobuje poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici	R48/25/24/23
H373 Může způsobit poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici	R48/20/21/22
H400 Vysoce toxický pro vodní organismy	R50
H410 Vysoce toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky	R50-53
H411 Toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky	R51-53
H412 Škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky	R52-53
H413 Může vyvolat dlouhodobé škodlivé účinky pro vodní organismy	R53
EUH059 Nebezpečný pro ozonovou vrstvu	R59
EUH029 Uvolňuje toxický plyn při styku s vodou	R29
EUH031 Uvolňuje toxický plyn při styku s kyselinami	R31
EUH032 Uvolňuje vysoce toxický plyn při styku s kyselinami	R32
EUH070 Toxický při styku s očima	R39-41
Senzibilizující látky	
H334: Při vdechování může vyvolat příznaky alergie nebo astmatu nebo dýchací potíže	R42
H317: Může vyvolat alergickou kožní reakci	R43
<p>⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (Úř. věst. L 353, 31.12.2008, s. 1).</p> <p>⁽²⁾ Směrnice Rady 67/548/EHS s přizpůsobením registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH) podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/121/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/45/ES v platném znění.</p>	

Látky nebo směsí, které po zpracování změní své vlastnosti (např. již nejsou biologicky dostupné, projdou chemickou úpravou), takže identifikované riziko již neplatí, jsou z výše uvedeného požadavku vyňaty.

Výjimky: následující látky nebo směsi jsou z tohoto požadavku výslovně vyňaty:

Povrchově aktivní látky, v koncentracích < 25 % ve výrobku (*)	H400 Vysoce toxické pro vodní organismy	R50
Vonné látky	H412 Škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky	R52-53
Enzymy (**)	H334: Při vdechování může vyvolat příznaky alergie nebo astmatu nebo dýchací potíže	R42
Enzymy (**)	H317: Může vyvolat alergickou kožní reakci	R43
NTA (nitrilotriacetáty) jako nečistota v MGDA a GLDA (***)	H351: Podezření na vyvolání rakoviny	R40
(*) Procentní podíl musí být vydělen multiplikačním faktorem stanoveným v souladu s nařízením (ES) č. 1272/2008		

(**) Včetně stabilizátorů a jiných pomocných látek v přípravku.
(***) V koncentracích nižších než 1,0 % v surovině, pokud je celková koncentrace v konečném výrobku nižší než 0,10 %.

Posuzování a ověřování: Žadatel musí Agentuře poskytnout přesné složení výrobku. Žadatel prokáže splnění tohoto kritéria pro látky obsažené ve výrobku na základě informací, které zahrnují alespoň informace určené v příloze VII nařízení (ES) č. 1907/2006. Informace jsou pro každou jednotlivou formu látky použitou ve výrobku (včetně nanoforem) uvedeny zvlášť. Za tímto účelem předloží žadatel prohlášení o splnění tohoto kritéria spolu se seznamem složek a příslušných bezpečnostních listů v souladu s přílohou II nařízení (ES) č. 1907/2006 pro výrobek i pro všechny látky uvedené ve složení. Koncentrační limity musí být uvedeny v bezpečnostních listech v souladu s článkem 31 nařízení (ES) č. 1907/2006.

d) Látky na seznamu podle čl. 59 odst. 1 nařízení (ES) č. 1907/2006

Nelze udělit výjimku z vyloučení uvedeného v čl. 6 odst. 6 nařízení (ES) č. 66/2010 týkající se látek vzbuzujících mimořádné obavy, které jsou uvedeny na seznamu podle článku 59 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 a jsou přítomny ve směsích v koncentraci vyšší než 0,01 %.

Posuzování a ověřování: Seznam látek identifikovaných jako látky vzbuzující mimořádné obavy a zařazené do seznamu látek pro případné zahrnutí podle článku 59 nařízení (ES) č. 1907/2006 je dostupný na této internetové adrese:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Musí být zohledněn seznam platný k datu podání žádosti.

Koncentrační limity musí být uvedeny v bezpečnostních listech v souladu s článkem 31 nařízení (ES) č. 1907/2006.

e) Biocidy

i) Výrobek může obsahovat biocidy pouze za účelem uchování výrobku, a to v přiměřené dávce určené jen pro tento účel. To se netýká povrchově aktivních látek, které mohou mít také vlastnosti biocidů.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží kopie materiálových bezpečnostních listů veškerých přidaných konzervantů spolu s informacemi o jejich přesné koncentraci ve výrobku. Výrobce nebo dodavatel konzervačních látek poskytne informace o dávkách nutných k uchování výrobku.

ii) Je zakázáno prohlašovat nebo naznačovat na obalu nebo jinak sdělovat, že výrobek má antimikrobiální účinek.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží příslušnému subjektu texty a grafická ztvárnění použité na každém typu obalu a/nebo vzorek každého odlišného typu obalu.

iii) Biocidy, buď obsažené ve složení, nebo jako součást směsi obsažené ve složení, jež se používají k uchování výrobku a jsou označeny H410/R50–53 nebo H411/R51–53 v souladu se směrnicí 67/548/EHS, směrnicí Evropského parlamentu a Rady 1999/45/ES nebo nařízením (ES) č. 1272/2008, lze použít, pouze pokud se jejich bioakumulační potenciál vyznačuje hodnotou rozdělovacího koeficientu \log oktanol/voda \log Pow < 3,0 nebo experimentálně zjištěným biokoncentračním faktorem (BCF) \leq 100.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží kopie materiálových bezpečnostních listů pro všechny biocidy spolu s dokumentací o koncentracích biocidů v konečném výrobku.

Kritérium 4 – Vonné látky

a) Výrobek nesmí obsahovat vonné látky obsahující nitromošusy nebo polycyklické mošusy specifikované v kritériu 3 písm. a).

- b) Všechny složky přidávané do výrobku jako vonné látky musejí být vyrobeny a/nebo zpracovány podle zásad dobré praxe Mezinárodního sdružení pro vonné látky (IFRA). Tyto zásady jsou k dispozici na webových stránkách IFRA: <http://www.ifraorg.org>.
- c) Vonné látky, na které se vztahuje požadavek prohlášení stanovený v nařízení (ES) č. 648/2004 o detergentech (příloha VII) a které nejsou již vyloučeny kritériem 3 písm. c), a (ostatní) vonné látky klasifikované jako H317/R43 (může vyvolat alergickou kožní reakci) a/nebo H334/R42 (při vdechování může vyvolat příznaky alergie nebo astmatu nebo dýchací potíže), se nesmí vyskytovat v množství $\geq 0,01$ % (≥ 100 ppm) na látku.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží čestné prohlášení o splnění všech částí kritéria a) a b). Pro kritérium c) poskytne žadatel podepsané prohlášení o shodě uvádějící množství vonných látek ve výrobku. Žadatel dále poskytne prohlášení od výrobce vonné látky uvádějící obsah jednotlivých látek ve vonných látkách, které jsou uvedeny v příloze III části I směrnice Rady 76/768/EHS, jakož i obsah (jiných) látek, kterým byly přiřazeny věty označující specifickou rizikovost R43/H317 a/nebo R42/H334.

Kritérium 5 – Těkavé organické sloučeniny

Univerzální čisticí prostředky a čisticí prostředky pro hygienická zařízení ve formě konečného výrobku (tak, jak jsou prodávány) nesmí obsahovat více než 6 % hm. těkavých organických sloučenin s bodem varu nižším než 150 °C. V případě koncentrovaných výrobků, které se ředí vodou, nesmí ve vodě určené k mytí celková koncentrace těkavých organických sloučenin s bodem varu nižším než 150 °C přesáhnout 0,2 % hm.

Čisticí prostředky na okna ve formě konečného výrobku (tak jak jsou prodávány) nesmí obsahovat více než 10 % (hmotnostních) těkavých organických sloučenin s bodem varu nižším než 150 °C.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží kopie materiálůvých bezpečnostních listů každého organického rozpouštědla spolu s podrobnými výpočty celkové koncentrace těkavých organických sloučenin s bodem varu nižším než 150 °C.

Kritérium 6 – Fosfor

Celkové množství elementárního fosforu ve výrobku se vypočítá na základě dávky prostředku udané v gramech, kterou výrobce doporučil k přípravě jednoho litru vody určené k mytí běžně zašpiněných ploch (u výrobků, které se před použitím ředí vodou), nebo na 100 g výrobku (u výrobků používaných bez ředění), přičemž se berou v úvahu všechny složky obsahující fosfor (např. fosfáty a fosforitany).

U univerzálních čisticích prostředků, které se před použitím ředí vodou, nesmí celkový obsah fosforu (P) překročit 0,02 g dávky výrobku doporučené výrobcem na 1 litr vody určené k mytí.

U univerzálních čisticích prostředků používaných bez ředění nesmí celkový obsah fosforu (P) překročit 0,2 g na 100 g výrobku.

U čisticích prostředků pro hygienická zařízení nesmí celkový obsah fosforu (P) překročit 1,0 g na 100 g výrobku.

Látky použité v čisticích prostředcích na okna nesmí fosfor obsahovat.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží Agentuře přesné složení výrobku spolu s podrobnými výpočty, které dokládají shodu s tímto kritériem.

Kritérium 7 – Požadavky na balení

- a) Nesmějí se používat rozprašovače obsahující hnací plyny.
- b) Plasty, které jsou použity pro hlavní obal, musejí být označeny v souladu s zákonem č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů.

- c) Je-li primární obal vyroben z recyklovaného materiálu, každé označení této skutečnosti na obalu musí být v souladu s normou ISO 14021 „Environmentální značky a prohlášení – vlastní environmentální tvrzení (typ II environmentálního značení)“.
- d) Výrobky balené v rozprašovačích s ruční pumpičkou musí být prodávány jako součást systému pro opětovné plnění obalů.
- e) V plastových obalech smí být použity pouze ftaláty, které jsou v okamžiku podání žádosti již posouzeny z hlediska nebezpečnosti a které nebyly klasifikovány podle kritéria 3 písm. c).
- f) Poměr hmotnost/užitek (WUR) primárního obalu nesmí překročit tyto hodnoty:

Typ výrobku	WUR
Koncentrované výrobky, včetně tekutých koncentrátů a výrobků v tuhé formě, které se před použitím ředí vodou	1,20 gramů obalu na litr roztoku (vody určené k mytí)
Hotové výrobky, tj. výrobky používané bez dalšího ředění	150 gramů obalu na litr roztoku (vody určené k mytí)

WUR se vypočítává pouze pro primární obal (včetně víček, zátek a ručních pumpiček/postřikovačů) podle níže uvedeného vzorce:

$$WUR = \sum [(W_i + U_i) / (D_i * r_i)]$$

kde:

W_i = hmotnost (g) primárního obalu (i), případně včetně etikety (štítku).

U_i = hmotnost (g) nerecyklovaného (původního) materiálu primárního obalu (i). Pokud je podíl recyklovaného materiálu v balící složce 0 %, pak $U_i = W_i$.

D_i = počet funkčních dávek obsažených v primárním obalu (i), počet dávkovacích objemů, které výrobce doporučil na jeden litr vody určené k mytí. V případě hotových výrobků, které se prodávají již předem zředěné, D_i = objem výrobku (v litrech).

r_i = číslo opětovného použití, tj. počet, kolikrát je primární obal (i) použit k témuž účelu prostřednictvím systému vratnosti nebo opětovného plnění ($r_i = 1$, pokud se obal znovu ke stejnému účelu nepoužívá). r_i se stanoví jako 1, i pokud se obal znovu používá, ale žadatel nemůže prokázat vyšší hodnotu.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží výpočet WUR výrobku. Spolu s prohlášením o shodě s každým aspektem tohoto kritéria. Pro kritérium e) poskytne žadatel úplné a podepsané prohlášení o shodě. Tabulka pro výpočet WUR je k dispozici na webových stránkách ekoznačky EU.

Kritérium 8 – Vhodnost k použití

Výrobek musí být vhodný k použití a uspokojovat potřeby spotřebitelů.

a) Univerzální čisticí prostředky a čisticí prostředky na okna

U univerzálních čisticích prostředků musí být doloženy pouze účinky odstraňování mastnoty. U čisticích prostředků na okna musí být doloženo schnutí bez zanechání skvrn.

Čisticí výkon musí být stejný nebo lepší než u předního výrobku na trhu nebo u neznačkového referenčního výrobku, které jsou schváleny příslušným subjektem.

Posuzování a ověřování: Výkonnost výrobku musí být zkoušena podle:

- odpovídající a odůvodnitelné laboratorní zkoušky, nebo
- odpovídající a odůvodnitelné spotřebitelské zkoušky.

Obě zkoušky musí být provedeny a zaznamenány v mezích specifikovaných parametrů, jak je uvedeno v rámci popsaném v dokumentu „Framework for testing the performance of all-purpose cleaners, window cleaners and sanitary cleaners“ (Rámec pro zkoušky výkonnosti univerzálních čisticích prostředků, čisticích prostředků na okna a čisticích prostředků pro hygienická zařízení, které lze konzultovat na adrese:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/purpose_cleaners_en.htm

b) Čisticí prostředky pro hygienická zařízení

Čisticí prostředky pro hygienická zařízení zahrnují čisticí prostředky na koupelny, čisticí prostředky na záchody a kuchyňské čisticí prostředky. U čisticích prostředků na koupelny musí být doložena schopnost odstraňování vápenatého mýdla a vodního kamene. U kyselých čisticích prostředků na záchody je třeba doložit jen odstraňování vodního kamene. U kuchyňských čisticích prostředků musí být doloženy účinky odstraňování mastnoty.

Čisticí výkon musí být stejný nebo lepší než u neznačkového referenčního výrobku určeného níže.

Posuzování a ověřování: Výkonnost výrobku musí být zkoušena podle:

- odpovídající a odůvodnitelné laboratorní zkoušky, nebo
- odpovídající a odůvodnitelné spotřebitelské zkoušky.

Obě zkoušky musí být provedeny a zaznamenány v mezích specifikovaných parametrů, jak je uvedeno v rámci popsaném v dokumentu „Framework for testing the performance of all-purpose cleaners, window cleaners and sanitary cleaners“ (Rámec pro zkoušky výkonnosti univerzálních čisticích prostředků, čisticích prostředků na okna a čisticích prostředků pro hygienická zařízení). Neznačkový referenční výrobek musí být výrobek předepsaný ve zkoušce výkonnosti IKW „Recommendation for the quality assessment of acidic toilet cleaners“ (Doporučení pro posouzení kvality kyselých čisticích prostředků na záchody) (SÖFW-Journal, 126, 11, s. 50–56, 2000). Referenční čisticí prostředek se uplatní pro čisticí prostředky na záchod a čisticí prostředky na koupelny; při zkouškách čisticích prostředků na koupelny však musí být pH sníženo na 3,5.

Popis zkoušky IKW „Recommendation for the quality assessment of acidic toilet cleaners“ (Doporučení pro posouzení kvality kyselých čisticích prostředků na záchody) (SÖFW — Journal, 126, 11, s. 50–56, 2000) je k dispozici na adrese:

http://www.ikw.org/pdf/broschueren/EQ_WC_Reiniger_Englisch.pdf

V případě potřeby mohou být použity jiné zkušební metody pokud je Agentura uzná za rovnocenné. Žadatel musí předložit zkušební zprávu dokládající, že výrobek splňuje požadavky na čisticí účinnost stanovenou v použité zkoušce.

Kritérium 9 – Návod k použití

a) Návod k dávkování

U univerzálních čisticích prostředků a čisticích prostředků pro hygienická zařízení musí být na obalu uvedeno doporučení pro přesné dávkování v dostatečné velikosti a na podkladu zaručujícím viditelnost. V případě koncentrovaného výrobku musí být na obalu jasně uvedeno, že ve srovnání s běžnými (tj. zředěnými) výrobky je třeba pouze malé množství výrobku.

Na obalu se uvede tento (nebo jemu rovnocenný) text:

„Správné dávkování šetří náklady a minimalizuje dopad na životní prostředí.“

Na obalu hotových univerzálních čisticích prostředků musí být uveden následující (nebo jemu rovnocenný) text: „Výrobek není určen pro velkoplošné čištění.“

b) Bezpečnostní upozornění

Na výrobku se uvede následující (nebo rovnocenné) bezpečnostní upozornění v podobě textu nebo piktogramu:

- Uchovávejte mimo dosah dětí
- Nemíchejte různé čisticí prostředky
- Nevdechujte rozprašovaný aerosol (pouze u výrobků, které jsou baleny jako rozprašovače)

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží příslušnému subjektu vzorek obalu výrobku včetně štítku (etikety) spolu s prohlášením o splnění každé části tohoto kritéria.

Kritérium 10 – Informace uváděné v souvislosti s ekoznačkou

V souvislosti s ekoznačkou musí být uváděn alespoň některý z těchto textů:

- snížený dopad na vodní ekosystémy,
- snížené množství nebezpečných látek,
- méně obalových odpadů,
- srozumitelný návod k použití.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží vzorek ekoznačky, obalu či etikety s uvedenými texty.

Kritérium 11 – Odborné školení

U čisticích prostředků, které jsou určeny k profesionálnímu použití, musí výrobce, distributor výrobku nebo třetí strana nabídnout pracovníkům provádějícím čištění odborné školení nebo školicí materiály. Školení nebo školicí materiály zahrnují podrobné pokyny pro správné ředění, použití, zneškodňování výrobku a používání příslušného zařízení.

Posuzování a ověřování: Agentuře se předloží vzorek školicích materiálů obsahující podrobné pokyny pro správné ředění, použití, zneškodňování výrobku a používání příslušného zařízení a dále popis školicích kurzů.

Dodatek č. 1

Přílohy technické směrnice č. 03-2012

Seznam databáze složek pracích a čisticích prostředků (DID)

Seznam DID (část A) je seznam obsahující informace o toxicitě pro vodní organismy a biologické rozložitelnosti složek typicky používaných ve složení detergentů. Seznam obsahuje informace o toxicitě a biologické rozložitelnosti řady látek používaných v mycích, pracích a čisticích prostředcích. Seznam není vyčerpávající, ale v části B seznamu DID jsou uvedeny pokyny pro určení příslušných parametrů výpočtu pro látky neuvedené v seznamu (například faktor toxicity (TF) a faktor rozkladu (DF), které se používají pro výpočet kritického objemu zředění). Seznam je obecným zdrojem informací a látky uvedené v seznamu DID nejsou automaticky schvalovány pro použití ve výrobcích s ekoznačkou. Seznam DID (část A a B) je k dispozici na internetových stránkách ekoznačky EU:

<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel>

U látek bez údajů o toxicitě pro vodní organismy a o biologické rozložitelnosti lze pro posouzení TF a DF použít analogická složení podobných látek. Takováto analogická složení musí schválit příslušný orgán přijímající žádost (Agentura). Případně lze uplatnit nejhorší scénář a použít níže uvedené parametry:

Přístup pro nejméně příznivý scénář:

Složka	Akutní toxicita			Chronická toxicita			Rozklad		
	LC50/EC50	SF _(akutní)	TF _(akutní)	NOEC (*)	SF _(chronická) (*)	TF _(chronická)	DF	Aerobní	Anaerobní
Název	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Pokud nebyly zjištěny přijatelné údaje o chronické toxicitě, zůstávají tyto sloupce prázdné. V takovém případě se TF(chronická) rovná TF(akutní).

Dokumentace o snadné biologické rozložitelnosti

Pro snadnou biologickou rozložitelnost se použijí tyto zkušební metody:

- 1) Během přechodného období od data vydání technické směrnice č. 03-2012 do 1. prosince 2015:

Zkušební metody pro snadnou biologickou rozložitelnost stanovené ve směrnici 67/548/EHS, zejména metody popsané v příloze V, části C4 této směrnice nebo jim rovnocenné zkušební metody OECD 301 A–F či jim rovnocenné zkoušky ISO.

Zásada desetidenní lhůty se nepoužije pro povrchově aktivní látky. Úrovně pro schválení jsou 70 % pro zkoušky uvedené v příloze V, částech C4(A) a C4(B) směrnice 67/548/EHS (a jim rovnocenné zkoušky OECD 301 A a E a rovnocenné zkoušky ISO) a 60 % pro zkoušky C4 – C, D, E a F (a jim rovnocenné zkoušky OECD 301 B, C, D a F a rovnocenné zkoušky ISO).

- 2) Po 1. prosinci 2015 a během přechodného období od data vydání technické směrnice č. 03-2012 do 1. prosince 2015:

Zkušební metody stanovené v Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006.

Prokázání anaerobní biologické rozložitelnosti

Referenční zkouškou pro anaerobní biologickou rozložitelnost je zkouška ČSN EN ISO 11734 Jakost vod - Hodnocení úplné anaerobní biologické rozložitelnosti organických látek kalem z anaerobní stabilizace - Metoda stanovení produkce bioplynu, ECETOC č. 28 (červen 1988), OECD 311 nebo rovnocenná zkušební metoda s požadavkem 60 % konečné rozložitelnosti za anaerobních podmínek. Aby se prokázalo, že za daných podmínek bylo dosaženo 60 % konečné rozložitelnosti, mohou být rovněž použity zkušební metody uměle vytvářející podmínky ve vhodném anaerobním prostředí.

Extrapolace pro látky neuvedené v seznamu DID

V případě složek, které nejsou uvedeny v seznamu DID, lze použít následující postup k zajištění nezbytné dokumentace anaerobní biologické rozložitelnosti:

- 1) Uplatnit přiměřenou extrapolaci. Použít výsledky zkoušek získané u jedné suroviny k odhadnutí mezní anaerobní rozložitelnosti strukturálně spojených povrchově aktivních látek. Pokud byla potvrzena anaerobní biologická rozložitelnost pro povrchově aktivní látku (nebo skupinu homologů) podle seznamu DID, lze předpokládat, že podobný typ povrchově aktivní látky je také anaerobně biologicky rozložitelný (například C12-15 A 1-3 EO sulfát (DID č. 8) je anaerobně biologicky rozložitelný a podobnou anaerobní biologickou rozložitelnost lze předpokládat pro C12-15 A 6 EO sulfát). Pokud byla potvrzena anaerobní biologická rozložitelnost u povrchově aktivní látky s použitím odpovídající zkušební metody, lze předpokládat, že podobný typ povrchově aktivní látky je také anaerobně biologicky rozložitelný (například údaje z literatury potvrzující anaerobní biologickou rozložitelnost povrchově aktivních látek, které patří do skupiny alkylester amonných solí, lze použít k prokázání podobné anaerobní biologické rozložitelnosti jiných kvartérních amonných solí, které obsahují esterové vazby v alkylovém řetězci nebo řetězcích).
- 2) Provést screeningovou zkoušku na anaerobní rozložitelnost. Je-li nutné nové zkoušení, provést screeningovou zkoušku s použitím ČSN EN ISO 11734 Jakost vod - Hodnocení úplné anaerobní biologické rozložitelnosti organických látek kalem z anaerobní stabilizace - Metoda stanovení produkce bioplynu, ECETOC č. 28 (červen 1988), OECD 311 nebo rovnocenné metody.
- 3) Provést zkoušku rozložitelnosti s nízkou dávkou. Je-li nutné nové zkoušení a v případě pokusných problémů při screeningové zkoušce (například inhibice v důsledku toxicity zkušební látky), opakovat zkoušení s použitím nízké dávky povrchově aktivní látky a sledovat rozklad podle měření ¹⁴C nebo chemických analýz. Zkoušení s nízkými dávkami lze provádět s použitím OECD 308 (srpen 2000) nebo rovnocenné metody.